Administratīvā pārkāpuma lieta Nr.29498002816224

Lietvedības Nr.1A/25/282/26

Rīgas pilsētas tiesa

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2025.gada 24.septembrī

Rīgas pilsētas tiesa šādā sastāvā: tiesnese K.Kraveca

rakstveida procesā izskatīja administratīvo pārkāpuma lietu /Persona A/ sūdzībā par Jūrmalas pašvaldības policijas Tehnisko līdzekļu un sodu kontroles nodaļas priekšnieka Ērika Ločmeļa 2025.gada 13.janvāra lēmumu Nr.29498002816224-2.

Aprakstošā daļa

[1] 2024.gada 27.decembrī Jūrmalas pašvaldības policijas inspektors Roberts Bračs uz amatpersonas iniciatīvas pamata pieņēma lēmumu par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu un soda piemērošanuNr.29498002816224-1 (turpmāk – Amatpersonas lēmums) par to, ka 2024.gada 12.decembrī, plkst.07:49:09, Jūrmalā, Priedaines satiksmes mezglā, transportlīdzeklis VW Transporter, valsts reģistrācijas numurs /Reģistrācijas numurs/ (turpmāk – Transportlīdzeklis), iebrauca bez caurlaides īpaša režīma zonā Jūrmalas valstpilsētas administratīvajā teritorijā. Tādejādi netika ievēroti Jūrmalas pilsētas pašvaldības domes 2023.gada 29.jūnija saistošo noteikumu Nr.13 “Par transportlīdzekļu īpaša režīma zonā Jūrmalas valstspilsētas administratīvajā teritorijā” (turpmāk – Noteikumi Nr.13) 4.punkta noteikumi, par ko atbildība paredzēta minēto noteikumu 50.punktā.

Pārkāpums konstatēts 2024.gada 20.decembrī, plkst.19:07.

Vienlaicīgi ar lēmumu par pie atbildības saucamo personu atzīts /Persona A/, kuram piemērots administratīvais sods – naudas sods 10 naudas soda vienību apmērā, kas atbilst 50 EUR.

[2] Par Amatpersonas lēmumu /Persona A/ iesniedza sūdzību augstākai amatpersonai.

[3] Ar Jūrmalas valstpilsētas pašvaldības policijas Tehnisko līdzekļu un sodu kontroles nodaļas priekšnieka Ērika Ločmeļa (turpmāk – Iestāde)2025.gada 13.janvāra lēmumu Nr.29498002816224-2(turpmāk – Iestādes lēmums) Amatpersonas lēmums atstāts negrozīts, bet /Persona A/ sūdzība noraidīta.

Iestādes lēmums pamatots sekojoši:

[3.1] Iestāde norāda, ka par Noteikumu Nr.270 kārtības izpildi ir atbildīga attiecīga persona. Atsaucas uz Noteikumu Nr.270 26.punktu.

Iesniedzēja norādītie apstākļi par to, ka Iesniedzējs vienmēr iegādājoties caurlaidi izvēlās visas iespējamās piedāvātās opcijas par atgādinājumiem, tādā veidā noformējot caurlaides iegādi un tikai tad veic caurlaides apmaksu, Iestādes ieskatā nav vērtējams kā atbildību mīkstinošs apstāklis un nevar būt par pamatu /Persona A/ atbrīvošanai no administratīvās atbildības.

Norāda, ka par caurlaides derīguma termiņa beigām /Persona A/ netika brīdināts, jo nebija e-pakalpojumu sistēmā atzīmējis norādi saņemt šādu atgādinājumu uz e-pastu.

[3.2] Izvērtējot lietas materiālus, Iestāde nekonstatē Administratīvās atbildības likuma (turpmāk – AAL) 20.pantā noteiktos atbildību mīkstinošos apstākļus. Taču Iestāde neatstāj bez ievērības apstākli, ka /Persona A/ regulāri iegādājās braukšanas caurlaidi, kas Iestādes ieskatā ir pietiekams pamats, lai personas zinātu un izprastu Jūrmalas valstspilsētas, izmantotu pienākošos atbrīvojumus un atvieglojumus, kā arī aktīvi realizētu gan tiesības, gan pienākumus.

[3.3] Norāda, ka /Persona A/ vainojamība konkrētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, pierādīta ar fotofiksāciju, ziņām no Ceļu satiksmes drošības direkcijas transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistra (Turpmāk – CSDD), izdruku no Personu datu pārlūka, izdruku no Jūrmalas valstspilsētas iebraukšanas nodevas samaksas kontroles informācijas sistēmas Qliksense aplikācijas ,,Notikumu kontrole” un Amatpersonas lēmumu.

[4] Par Iestādes lēmumu /Persona A/ (turpmāk – Iesniedzējs) iesniedza sūdzību tiesā, lūdzot, attiecībā uz piemēroto sodu, daļēji vai pilnībā atcelt Iestādes lēmumu.

Sūdzība pamatota ar šādiem apstākļiem;

[4.1] Iesniedzējs kā Transportlīdzekļa īpašnieks ir iegādājies nepieciešamās caurlaides, izmantojot caurlaižu iegādes sistēmas nodrošinātos rīkus, ieskaitot atgādinājumu saņemšanu par caurlaides termiņa beigām. Atgādinājumi par caurlaides termiņa beigām netika saņemti, tādejādi pārkāpumi notikuši Iesniedzējam neapzinoties par caurlaides neesamību. Pēc informācijas saņemšanas par pārkāpumiem nekavējoties tika iegādāta jauna caurlaide.

Iesniedzējs uzskata, ka nepietiekams informatīvais nodrošinājums – atgādinājumu nesaņemšana un sistēmas kļūdas veicināja šo situāciju, kas būtu jāņem vērā kā atbildību mīkstinoši apstākļi.

[4.2] Iesniedzējs vienmēr ir iegādājies caurlaidi uz vismaz trīs mēnešu periodu un paļāvies uz atgādinājuma saņemšanu. Iesniedzējs atzīst, ka ir braucis uz Jūrmalu gan lēmumos norādītajos datumos, gan arī citās dienās un caurlaides neiegādāšanās nebija ļaunprātīga, apzināta rīcība. Sodu atcelšanas gadījumā Iesniedzējs gatavs vienoties ar Jūrmalas pašvaldību par caurlaides apmaksu par periodu, kad šī caurlaide nebija iegādāta.

[4.3] Uzskata, ka piemērotie sodi ir nesamērīgi ar nodarīto pārkāpumu un absolūti nav samērojami ar soda mērķi – novērst turpmākos pārkāpumus vai piemērot preventīvus pasākumus pārkāpuma novēršanā. Uzskata, ka šajā gadījumā vienīgais mērķis ir soda naudas iekasēšana. Iesniedzējs nevēlas apstrīdēt pārkāpuma izdarīšanas faktu, bet gan lūdz tiesu samazināt Iesniedzējam piemēroto soda apmēru, jo uzskata, ka arī Jūrmalas pašvaldības policija nav rīkojusies godprātīgi ilgstoša laika posmā nenosūtot paziņojumu par pārkāpuma izdarīšanu.

[5] Ar Rīgas pilsētas tiesas tiesneses 2025.gada 3.februāra lēmumu lietas izskatīšana noteikta rakstveida procesā 2025.gada 22.septembrī, nosakot nolēmuma pieejamības datumu 2025.gada 24.septembris, vienlaicīgi

nosakot termiņu papildus paskaidrojumu iesniegšanai līdz 2025.gada 8.septembrim, par ko lietas dalībniekiem paziņots 2025.gada 3.februārī.

[6] Papildus paskaidrojumi vai lūgumi lietā netika iesniegti. Noraidījums tiesnesei pieteikts netika.

Motīvu daļa

[7] Pārbaudījusi lietas materiālus, izvērtējusi pārsūdzētā Iestādes lēmuma tiesiskumu un pamatotību kopsakarā ar sūdzības Iesniedzējas argumentiem, un lietā esošos pierādījumus, tiesa atzīst, ka Iestādes lēmums ir atstājams negrozīts, bet Iesniedzēja sūdzība noraidāma.

[8] AAL 5.pants noteic, ka administratīvais pārkāpums ir personas prettiesiska, vainojama rīcība (darbība vai bezdarbība), par kuru likumā vai pašvaldību saistošajos noteikumos paredzēta administratīvā atbildība.

AAL 48.pants noteic, ka administratīvā pārkāpuma procesā tiesa (tiesnesis) kontrolē administratīvā pārkāpuma procesa ietvaros pieņemto nolēmumu tiesiskumu un pamatotību.

Saskaņā ar AAL 178.pantu, administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšana tiesā notiek sūdzībā vai protestā izteikto prasību apjomā un ietvaros, kurus nedrīkst pārsniegt, izņemot gadījumus, kad tiesai rodas šaubas par tās personas vainu, kura saucama pie atbildības, vai par atbildību pastiprinošiem apstākļiem.

Noteikumu Nr.13 4.punkts noteic, ka transportlīdzekļiem atļauts iebraukt īpaša režīma zonā Jūrmalā, ja iebraukšanas dienā saņemta caurlaide, izņemot šo noteikumu 19.punktā noteiktos gadījumus. Minēto Noteikumu Nr.13 5.punktā noteikts, ka šajos noteikumos noteiktajos gadījumos caurlaidi izsniedz pēc nodevas samaksas.

Savukārt šo Noteikumu Nr.13 50.punkts noteic, ka par iebraukšanu īpaša režīma zonā Jūrmalā bez caurlaides, kuras nepieciešamību nosaka šie noteikumi, piemēro naudas sodu fiziskajai personai un juridiskajai personai desmit naudas soda vienību apmērā.

[9] AAL 90.panta pirmā daļa noteic, ka pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma procesā iesaistītās personas atbilstoši kompetencei izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esību vai neesību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme administratīvā pārkāpuma lietas pareizā izlemšanā.

Atbilstoši AAL 94.pantam tiesa pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem administratīvā pārkāpuma lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

[9.1] Tiesa secina, ka lietā nepastāv strīds par to, ka Iesniedzējam piederošais Transportlīdzeklis Amatpersonas lēmumā norādītajā vietā un laikā iebrauca īpaša režīma zonā Jūrmalas valstspilsētas administratīvajā teritorijā, neiegādājoties caurlaidi.

Lietā pastāv strīds par to, ka pārkāpumi notikuši Iesniedzējam neapzinoties par caurlaides neesamību, jo Iesniedzējs vienmēr ir iegādājies caurlaidi uz vismaz trīs mēnešu periodu, ieskaitot atgādinājumu saņemšanu par caurlaides termiņa beigām, līdz ar to paļāvies uz atgādinājuma saņemšanu, kas šajā gadījumā netika saņemts.

[9.2] Vērtējot lietas materiālus, tiesa secina, ka lietas materiāliem ir pievienota Izdruka no Qlik Sense sistēmas “caurlaides derīguma pārbaudes izdruka”, no kuras redzams, ka Transportlīdzeklim nebija saņemta derīga caurlaide 2024.gada 12.decembrī. Turklāt, no minētās izdrukas redzams, ka Iesniedzējs nav apstiprinājis savu e-pasta adresi, lai saņemtu atgādinājumus par caurlaides termiņa beigām.

[9.3] Tiesa secina, ka Iesniedzējs lietā nav iesniedzis pierādījumus par caurlaides esamību 2024.gada 12.decembrī, kā arī ar lietā esošajiem pierādījumiem nav gūts apstiprinājums, ka Iesniedzējs bija iegādājies vienreizējo caurlaidi par iebraukšanu īpaša režīma zonā Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā. Iesniedzējs nav iesniedzis pierādījumus tam, ka uz pārkāpuma izdarīšanas brīdi būtu bijis atbrīvots no nodevas maksāšanas iebraukšanai minētajā īpaša režīma zonā atbilstoši Noteikumu Nr.13 V.nodaļā norādītajiem apstākļiem.

Lietā nav konstatējami no Iesniedzēja gribas neatkarīgi vai kādi citi īpaši izņēmuma apstākļi, kas būtu lieguši izpildīt normatīvo aktu prasības. Arī Iesniedzējs nenorāda uz citiem apstākļiem, kā arī nav iesniedzis pierādījumus par citiem apstākļiem, kuri konkrēto pārkāpumu atšķir no citiem analoģiskiem pārkāpumiem.

[9.4] Saskaņā ar Noteikumu Nr.13 22.punktu, caurlaide ir elektronisks ieraksts informācijas sistēmā, kuram piešķirts identifikācijas numurs. Caurlaidi izsniedz uz konkrētu transportlīdzekli un tā ir derīga no nodevas vai maksas pakalpojuma (ja piemērojams) apmaksas dienas plkst.00.00 vai norādītā caurlaides derīguma sākuma datuma plkst.00.00. […]. Minēto noteikumu 23.1.apakšpunkts nosaka, ka dienas caurlaidi izsniedz pēc šo noteikumu 12.1.apakšpunktā noteiktās nodevas samaksas, derīga iebraukšanai īpaša režīma zonā Jūrmalā attiecīgajā dienā no plkst.00.00 līdz plkst.23.59. Nodevas samaksu par iebraukšanas dienu var veikt līdz nākamās dienas plkst.23.59. e-pakalpojumu sistēmā vai šo noteikumu 16.1.apakšpunktā norādīto sadarbības partneru, kas nodrošina šādu pakalpojumu, elektroniskajā norēķinu sistēmā vai reģistrētajā struktūrvienībā.

No minētajām tiesību normām izriet, ka nodevas samaksa par iebraukšanas dienu Jūrmalas īpašā režīma zonā var veikt līdz nākamās dienas plkst.23.59., proti, minētie noteikumi nenoteic tūlītēju nodevas samaksas veikšanu, kas, savukārt, dod iespēju autovadītājam izvēlēties sev izdevīgāku un ērtāku veidu atbilstoši Saistošo noteikumu 16.punktā noteiktajam, lai veiktu nodevas samaksu, proti, nodevu var samaksāt sadarbības partnera, ar kuru Jūrmalas valstspilsētas administrācijai ir spēkā esošs sadarbības līgums par nodevas vienai dienai bez iebraukšanas reižu ierobežojuma iekasēšanu un dienas caurlaides reģistrēšanu, elektroniskajā norēķinu sistēmā vai reģistrētajā struktūrvienībā; veicot tiešsaistes maksājumus; dienas caurlaides apmaksas aparātā; skaidrā naudā vai ar maksājumu karti Jūrmalas valstspilsētas administrācijā; ar maksājumu karti Jūrmalas valstspilsētas administrācijas struktūrvienībās. Struktūrvienību sarakstu, kurās pieejams šāds pakalpojums, publicē pašvaldības tīmekļa vietnē un izliek redzamā vietā Jūrmalas valstspilsētas administrācijas ēkā. Līdz ar to autovadītājam, iebraucot Jūrmalā, ir noteiktas izvēles tiesības iegādāties caurlaidi sev ērtākā un izdevīgā veidā.

[9.5] No lietas materiāliem izriet, ka Jūrmalā ir izvietotas informatīvās zīmes, kas norāda, ka, iebraucot Jūrmalā, sākas maksas zona, proti, autovadītājs tiek informēts par Jūrmalas īpašā režīma zonu, proti, ka iebraukšana tajā ir atļauta, veicot nodevas samaksu. Ja autovadītājs, apzinoties šajā zonā noteikto regulējumu, iebrauc Jūrmalā, tad viņam ir pienākums veikt nodevas samaksu. Šāda informācija ir pieejama pašvaldības mājas lapā /Tīmekļvietne A/.

Ievērojot to, ka Iesniedzējs jau arī iepriekš ir saņēmis caurlaidi Noteikumu Nr.13 VI nodaļā noteiktajā kārtībā, Iesniedzējs varēja zināt un tam vajadzēja zināt par Jūrmalas pilsētas īpašajā zonā noteikto iebraukšanas kārtību, tomēr šī kārtība netika ievērota.

Noteikumu Nr.13 38.punktā noteikts, ka persona var pārliecināties par izsniegtās caurlaides (izņemot dienas caurlaidi) derīguma termiņu pašvaldības tīmekļa vietnē, norādot transportlīdzekļa valsts reģistrācijas numuru un reģistrācijas apliecības numuru.

Ņemot vērā minēto, kā arī to, ka Iesniedzējam kā Transportlīdzekļa īpašniekam vajadzēja un tas varēja zināt par izsniegtās caurlaides derīguma termiņu, tostarp, pārliecinoties par savu datu pilnvērtīgu savadīšanu Jūrmalas pašvaldības tīmekļa vietnē (par e-pasta adreses norādīšanu), tad Iesniedzējam nevarēja pastāvēt tiesiska paļāvība, ka, nepārliecinoties par caurlaides derīguma termiņu, iebraucot ar transportlīdzekli Jūrmalas īpašā režīma zonā un neizpildot Noteikumu Nr.13 prasības, netiks fiksēts pārkāpums un netiks noteikta atbildība par šo noteikumu neievērošanu.

Likuma (normatīvo aktu) ievērošanas princips ietver prasības ievērot normatīvajos aktos noteikto kārtību. Lai normatīvajos aktos noteiktajam regulējumam pakļauta darbība (iebraukšana pilsētas administratīvās teritorijas īpašā zonā, kuras regulējumu noteic pašvaldības izdoti noteikumi) atbilstu likuma (normatīvo aktu) ievērošanas

principam un būtu tiesiska, ir jāievēro šo noteikumu prasības un to priekšraksti, kas konkrētajā gadījumā attiecas uz caurlaides saņemšanu.

Tikai tādos gadījumos, ja ir izpildītas normatīvo aktu prasības, pastāv personas tiesiska paļāvība un ar to saistīti aizsardzības instrumenti, kas ir ietverti Noteikumu Nr.13 regulējumā, tostarp šo noteikumu 14.punktā noteiktais par iebraukšanu pilsētas īpašajā zonā ar caurlaidi, kas noteic nodevas samaksas atvieglojumus.

[10] Vērtējot Iesniedzēja argumentus par nepietiekamu informatīvo nodrošinājumu – atgādinājuma nesaņemšana, un sistēmas kļūdu, kas veicināja pārkāpuma izdarīšanu un, kas būtu jāņem vērā kā atbildību mīkstinoši apstākļi, kā arī apstākļus, ka piemērotie sodi ir nesamērīgi ar nodarīto pārkāpumu un nav samērojami ar soda mērķi, tiesa atzīst, ka minētie argumenti neatspēko Iesniedzēja izdarīto administratīvo pārkāpumu un nevar būt par pamatu Iestādes lēmuma atcelšanai.

Iesniedzējam nav tiesiska pamata prezumēt, ka nepietiekams informatīvais nodrošinājums (nesaņemot atgādinājumu) un sistēmas kļūdas veicināja šo situāciju, nepievienojot par to atbilstošus pierādījumus, jo kā redzams no lietas materiāliem, tad Iesniedzējs nemaz nebija norādījis savu e-pasta adresi, kur tad būtu nosūtāms atgādinājums par caurlaides derīguma beigām.

Iesniedzējam nebija šķēršļu kopš caurlaides iegādāšanās papildus pārliecināties par izsniegtās caurlaides, izņemot dienas caurlaidi, derīguma termiņu pašvaldības tīmekļa vietnē, lai nodrošinātu normatīvā regulējuma ievērošanu un nevērstu pārkāpumu izdarīšanu.

[11] Vērtējot Iesniedzēja argumentu par atbildību mīkstinoša apstākļa – atgādinājuma nesaņemšanu, proti, Iesniedzēja maldināšanu, konstatēšanu saskaņā ar AAL 20.panta otro daļu, tiesa šo argumentu noraida kā nepamatotu, jo lietas ietvaros nav konstatējama Iesniedzēja maldināšana, kas būtu radījusi viņam nelabvēlīgas tiesiskas sekas.

Turklāt norādāms, ka atbilstoši AAL 19.pantam sodu par administratīvo pārkāpumu piemēro ietvaros, ko nosaka likums vai pašvaldību saistošie noteikumi, kuros paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu. Savukārt nosakot administratīvā soda veidu un mēru, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pie atbildības saucamās personas personību, mantisko stāvokli, pārkāpuma izdarīšanas apstākļus, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Tādējādi atbildību mīkstinoši apstākļi kopumā ar citiem apstākļiem tiek ņemti vērā, nosakot sodu gadījumos, ja likumā vai pašvaldību saistošajos noteikumos, kuros paredzēta atbildība par izdarītu pārkāpumu, paredzēti dažādi sodu apmēri un/vai veidi. Par Noteikumu Nr.13 50.punktā paredzēto administratīvo pārkāpumu, par ko Iesniedzējs administratīvi sodīts, proti, par iebraukšanu īpaša režīma zonā Jūrmalā bez caurlaides, kuras nepieciešamību nosaka šie noteikumi, paredzēts tikai viena veida un apmēra sods, proti, naudas sods 10 naudas soda vienību apmērā, kas atbilst 50 EUR, tādējādi soda veidu un mēru ietekmējošo apstākļu vērtējumam izskatāmajā lietā nav juridiskas nozīmes, jo šāds vērtējums nevar ietekmēt ne nosakāmā soda veidu, ne mēru.

Bez tam, tiesas rīcībā nav ziņu par tādiem būtiskiem apstākļiem, kuru dēļ Iesniedzēja pārkāpums atšķirtos no citiem līdzīgiem pārkāpumiem. Pārkāpuma būtība ir formālas prasības neizpildīšana – iebraukšanas atļaujas neiegādāšanās. Ja par šādu apstākli atzītu faktu, ka persona vienkārši aizmirsusi izpildīt šo prasību, pārkāptā norma zaudētu jēgu un nebūtu piemērojama. Atbilstoši pārkāptās normas jēgai un pārkāpuma būtībai reālajam apdraudējumam un personas subjektīvajai attieksmei ir sekundāra nozīme. Līdz ar to atļaujas neiegādāšanās atzīšana par maznozīmīgu ir izņēmums, ko attaisno īpaši apstākļi, un tādi netika konstatēti.

[12] Ievērojot minēto un pamatojoties uz norādītajiem apsvērumiem, tiesa atzīst, ka pārsūdzētais Iestādes lēmums administratīvā pārkāpuma lietā ir pamatots un tiesisks, tādējādi atstājams negrozīts, bet Iesniedzēja sūdzība nav pamatota un ir noraidāma.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvās atbildības likuma 224.-228.pantu tiesa,

nosprieda:

atstāt negrozītu Jūrmalas pašvaldības policijas Tehnisko līdzekļu un sodu kontroles nodaļas priekšnieka Ērika Ločmeļa 2025.gada 13.janvāra lēmumu Nr.29498002816224-2, bet /Persona A/ sūdzību noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā apgabaltiesā 10 (desmit) darbdienu laikā no sprieduma paziņošanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas tiesā.

Tiesnese K.Kraveca